

TANTÁRGYI TEMATIKA

Kommunikáció

2026/2027. tanév I. félév

Tantárgy neve: Kommunikáció	Tantárgy Neptun kódja: Nappali tagozat: AJJOE136IÜ1 Tárgyfelelős intézet: Jogtörténeti és Jogelméleti Intézet Jogelméleti és Jogszociológiai Tanszék Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Dr. Lehotay Veronika, PhD egyetemi docens	
Közreműködő oktató(k): -	
Javasolt félév: 1. félév – őszi	Előfeltétel: -
Óraszám: 8 óra/félév	Számonkérés módja: beszámoló
Kreditpont: 3 kredit	Munkarend: levelező
Tantárgy feladata és célja: A tárgy az emberi élet egyik legalapvetőbb jelenségének, a mindennapi kommunikáció megértéséhez szükséges legfontosabb fogalmak és folyamatok feltérképezéséhez nyújt segítséget. Lehetetlen áttekinteni, hogy az élet hány szférájában játszik alapvető szerepet a kommunikáció, de a jog mindenképpen azok közé tartozik, amely csak a szóbeli és írásbeli kommunikáció által létezik, ezért az általános ismereteket követően a jogi környezetben zajló kommunikáció jellegzetességeivel foglalkozunk. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T14 <i>képesség:</i> K3, K9 <i>attitűd:</i> A1, A6 <i>autonómia és felelősség:</i> F2	
Tantárgy tematikus leírása: 2026. október 9. 12.20.-14.00. X. előadó – A kommunikáció alapjai. • A kommunikáció fogalma és funkciói • Jel, nyelv és kommunikáció • A kommunikáció alapvető modelljei • A kommunikáció és a konfliktus kapcsolata • A kommunikáció jelentősége a jogász számára • A kommunikáció pszichológiai és szociálpszichológiai alapjai • Szociálpszichológiai folyamatok • Nyelv és társadalom, szociolingvisztika • Nyelvi változatok és a kommunikáció társadalmi meghatározottsága • Verbális kommunikáció: beszéd és írás • A kommunikációs helyzet és a kontextus szerepe • Nem verbális kommunikáció: mimika, tekintet, hang, gesztusok, testtartás, térköz, szignálok, empátia • A verbális és nem verbális üzenetek összhangja és ellentmondásai	

2026. november 13. 8.30.-12.40. (online) – Nyilvános kommunikáció. Jogi kommunikáció, retorika és konfliktuskezelés

- A nyilvános kommunikáció alapjai
- Szervezeti kommunikáció
- Tömegkommunikáció és tömegbefolyás
- Manipuláció, meggyőzés és kommunikációs hatalom
- A jogi kommunikáció fogalma
- A jogi nyelv mint szaknyelv
- A jogi nyelv sajátosságai
- A magyar jogi nyelv kialakulása
- Jogi fogalmak és jogi pragmatika
- A jogi kommunikáció címzettjei
- A jog és a kommunikáció kapcsolata
- A retorika kialakulása, célja és funkciói
- A retorika eszköztára
- Meggyőzés és érvelés
- A hitelesség szerepe
- A szóközi beszéd felépítése
- Érvelés és ellenérvelés
- A jogász érvelés sajátosságai
- Jogi érvelés és retorika
- Meggyőzés a jogi kommunikációban
- Jogi beszédhelyzetek
- A konfliktus fogalma és típusai
- A konfliktusok kialakulásának okai
- Konfliktuskezelési technikák
- Asszertív kommunikáció
- A kommunikáció szerepe a konfliktusok megelőzésében és kezelésében

2026. december 11. 18.00.-19.00. online – Önkéntes zárthelyi dolgozat

Félévközi számonkérés módja és értékelése: 1 önkéntes zárthelyi dolgozat.

A beszámoló teljesítésének módja, értékelése:

Teljesítés módja: írásbeli beszámoló háromfokozatú értékeléssel.

A sikeres félévközi önkéntes zárthelyi dolgozat megírása (kiválóan megfelelt vagy megfelelt érdemjegy) esetén megajánlott jegy szerezhető. Aki nem vagy nem megfelelő eredményű zárthelyi dolgozatot írt, a vizsgaidőszakban írásban tudja a beszámolót teljesíteni a megadott vizsgaidőpontokban.

Teljesítés értékelése: a háromfokozatú értékelés az alábbi százalékos megoszlás alapján alakul ki:

Kiválóan megfelelt (5): 75–100 %

Megfelelt (3): 51–74 %

Nem megfelelt (1): 0–50 %

Kötelező irodalom:

1. Griffin, Em: *A First Look at Communication Theory*. (7th ed.). New York, NY: McGraw-Hill, 2008.
2. Griffin, Em: *Bevezetés a kommunikációelméletbe*. Budapest: Harmat, 2001.
3. Lehotay Veronika: *Konfliktus és konfliktuskezelési mintázatok joghallgatók körében — egy empirikus vizsgálat tanulságai*. In: Ember és Jog, 2026.
4. Szabó Miklós: *Kommunikáció általában és a jogban*. Miskolc: Bíbor, 2002.

Ajánlott irodalom:

1. Kiss Jenő: *Társadalom és nyelvhasználat. Szociolingvisztikai alapfogalmak*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó, 1995.
2. Kontra Miklós: *Közérdekű nyelvészet*. Budapest: Osiris, 1999.
3. Miller, Katherine: *Communication Theories: Perspectives, Processes, and Contexts*. McGraw-Hill, 2005.

KOMMUNIKÁCIÓ TÉTELSOR

2026/2027. tanév őszi félév

Tananyag: Szabó Miklós: *Kommunikáció általában és a jogban*. Miskolc: Bíbor, 2002.

I. A kommunikáció alapjai

1. A kommunikáció fogalma és funkciói.
2. A jel fogalma és a szemantikai háromszög.
3. A szemantikai négyszög és a jel azonosítása.
4. A kommunikációs rendszer modellje.
5. A kommunikáció osztályozása.
6. A nyelv fogalma és szerepe a kommunikációban.
7. Verbális és nem verbális jelek. A beszélt és írott nyelv különbségei.
8. Nyelvi stílusok és a nyelv belső rétegzettség.

II. A kommunikáció kutatása és formái

9. Az információelmélet alapjai és kapcsolata a kommunikációval.
10. A szociolingvisztika fogalma és alapvető kérdései.
11. A kommunikáció csatornái.
12. A beszéd kommunikációs sajátosságai: hangok, szótag, szó, szünet és hallgatás.
13. A beszéd mint szöveg: narratológia és diskurzuselmélet.
14. Az írás kommunikációs sajátosságai: írásjelek, íráskép és stílus.

III. Nem verbális kommunikáció

15. A mimika mint a nem verbális kommunikáció eszköze.
16. A tekintet szerepe a kommunikációban.
17. A hang mint kommunikációs jel.
18. A gesztusok szerepe a kommunikációban.
19. Testtartás és térköz.
20. Szignálok a kommunikációban.
21. Az empátia és szerepe a kommunikációban

IV. Nyilvános és társadalmi kommunikáció

22. Szervezeti kommunikáció.

- 23. Tömegkommunikáció.
- 24. Manipulatív kommunikáció: a reklám.
- 25. Manipulatív kommunikáció: politikai marketing.
- 26. Meggyőzés, manipuláció és kommunikációs hatalom.

V. Jogi kommunikáció

- 27. A jogi nyelv mint szaknyelv.
- 28. A jogi nyelv sajátosságai.
- 29. A magyar jogi nyelv kialakulása.
- 30. A jogi fogalmak sajátosságai.
- 31. A jogi fogalmak típusai és meghatározatlansága.
- 32. Az értelmezés a jogban.
- 33. Jogi pragmatika: beszédaktusok a jogban.
- 34. Jogi pragmatika: narratívák a jogban.
- 35. Jogi pragmatika: diskurzus a jogban.

VI. Retorika és jogi érvelés

- 36. A retorika fogalma és mibenléte.
- 37. A retorika születése.
- 38. A klasszikus retorika fajtái.
- 39. A retorika eszköztára.
- 40. A szónoki beszéd felépítése.
- 41. Jog és retorika: az érvelés típusai.
- 42. Jog és retorika: az argumentumok típusai.

VII. Konfliktus és asszertív kommunikáció

- 43. Konfliktusok és konfliktuskezelési mintázatok.
- 44. Asszertív kommunikáció és a konfliktusok kezelése.

Hallgatói ügyintézés:

Losonczi Laura Anna

e-mail: laura.losonczi@uni-miskolc.hu

A/6.épület 222. szoba

Tel: 0646/565-186

Jó felkészülést kíván:

Dr. Lehotay Veronika

egyetemi docens

veronika.lehotay1@uni-miskolc.hu

Miskolc, 2026. augusztus 27.